

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3112/05
15.03.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Predraga Trifunovića, Nikole Stanojevića i Mihaila Rulića, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik advokat BA, radi duga, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Užicu Gž.br. 1067/05 od 1.09 2005. godine, u sednici veća održanoj dana 15.03.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Užicu Gž.br. 1067/05 od 1.09 2005. godine i presuda Opštinskog suda u Užicu P. broj 766/03 od 5.05.2005. godine i predmet VRAČA prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Užicu P. broj 766/03 od 5.05.2005. godine, stavom prvim izreke, tuženi je obavezan da tužiocu isplati iznos od 20.000 DEM sa domicilnom kamatom od 20.07.1997. godine pa do isplate, sve u dinarskoj protivvrednosti po najpovoljnijem kursu po kome banka isplaćuje efektivnu stranu valutu u mestu plaćanja na dan isplate, u roku od 15 dana po prijemu pismenog otpravka presude. Stavom drugim izreke tuženi je obavezan da tužiocu na ime naknade troškova spora isplati iznos od 146.437,00 dinara u istom paricionom roku.

Pravosnažnom drugostepenom presudom Okružnog suda u Užicu Gž broj 1067/05 od 1.09.2005. godine odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđena presuda Opštinskog suda u Užicu P. broj 766/03 od 5.05.2005. godine.

Protiv navedene pravosnažne drugostepene presude, tuženi je izjavio blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog: bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je podneo odgovor na reviziju osporavajući njene navode, sa predlogom da se revizija odbije.

Ispitujući pravilnost drugostepene presude shodno članu 399. ZPP, Vrhovni sud je našao da je revizija osnovana stoga što obrazloženje drugostepene presude uopšte nema razloga o nekim odlučnim činjenicama, dok su pak dati razlozi o drugim odlučnim činjenicama nejasni i protivrečni stanju u spisima, čime je drugostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP. Takođe je učinio i bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 1. u vezi člana 382. stav 1. ZPP jer u obrazloženju drugostepene presude nije cenio sve žalbene navode koji su od odlučnog značaja za odluku po žalbi, što je bilo od uticaja na donošenje nepravilne presude. Dok je prvostepena presuda zahvaćena bitnim povredama parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP zato što su dati razlozi njenog obrazloženja nejasni i kontradiktorni stanju u spisima.

Učinjene bitne povrede predstavljaju procesni osnov za uvažavanje revizije i ukidanje nižestepeni presuda. One su rezultirale pogrešnoj primeni materijalnog prava. Zbog toga je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno.

Prema razlozima obrazloženja svojih presuda nižestepeni sudovi su zaključili da su u konkretnom slučaju parnične stranke potpisivanjem priznanice od 6.07.1997. godine sa svim elementima takvog ugovora, zaključile ugovor o zajmu kojim je tuženi od tužioca primio na ime pozajmice iznos od 20.000 DEM sa rokom vraćanja 20.07.1997. godine. Kako je utvrđeno da tuženi nije uopšte vratio taj iznos tužiocu, nižestepeni sudovi su našli da je tuženi zato kao zajmoprimac u obavezi vraćanja pozajmljenog deviznog iznosa (u dinarskoj protivvrednosti, sa domicilnom kamatom od dana padanja u docnju) primenom materijalno-pravnih odredbi ugovora o zajmu. Stim što je drugostepeni sud u obrazloženju svoje presude našao za irelevantnim to što je navedena priznanica od 6.07.1997. godine na bazi koje je prvostepeni sud ustvari izveo svoj činjenično-pravni zaključak, u fotokopiji; u kontekstu neosporenog tuženikovog potpisa na njoj. Prenebregavši ono najvažnije: sadržinu ove priznanice, koju su tuženi i svedok po priznanici VV, sve vreme osporavali, tokom provedenog prvostepenog postupka i u ožalbenom postupku.

Zapravo, notorna je nepouzdanost pismenog dokaza koji je u fotokopiji, što tuženi u reviziji osnovano ukazuje. Obzirom da dokaznu snagu isprava u konkretnom slučaju privatna, ima ako je autentična: u originalu ili u overenoj fotokopiji, kojom se potvrđuje da je fotokopija istovetna sa izvornom ispravom, u postupku propisanom članovima 10-13. Zakona o overavanju potpisa, rukopisa i prepisa ("Sl. glasnik RS" br. 39/93). Prema tome, kako je stranka koja se poziva na privatnu ispravu za dokaz svojih navoda dužna da tu ispravu sama podnese u smislu odredbe člana 232. stav 1. ZPP; to će prvostepeni sud u ponovnom postupku naložiti tužiocu da podnese original navedene priznanice. Da bi potom o postojanju relevantne činjenice prijema navedenog deviznog iznosa od strane tuženog i zašto, odnosno na kom pravnom osnovu, zaključio primenom pravila o teretu dokazivanja i člana 223.

uzetog i zašto, valjano po kom pravnom osnovu, uključio primenom pravila o teretu dokazivanja i člana 228. ZPP u vezi člana 8. ZPP. Ili je pak devizni iznos od tužioca primio svedok VV i to po drugom pravnom osnovu. Sledom toga će odlučiti o postavljenom tužbenom zahtevu tužioca po osnovu zajma i za tu svoju ponovnu odluku će dati jasne i argumentovane razloge, na način propisan članom 342. ZPP.

Kako odluka o troškovima spora zavisi od ishoda odluke o glavnoj stvari, to je i ona ukinuta u smislu člana 161. stav 3. ZPP.

Izloženi razlozi su bili oni koji su rukovodili Vrhovni sud na ukidanje nižestepenih presuda shodno članu 406. u vezi člana 491. stav 1. ZPP ("Sl. glasnik RS" broj 125/2004 od 22.11.2004. godine, sa primenom od 23.02.2005. godine).

Predsednik veća-sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc